

Inspiratiefiche

door Inger Bos

Wie heeft Steef opgegeten?

Auteur: Susannah Lloyd

Illustrator: Kate Hindley

Vertaler: J. H. Gever

Uitgever: Gottmer

Over de makers

Susannah Lloyd is een Engelse auteur van prentenboeken. Er zijn drie boeken van haar in het Nederlands verschenen: “Hier benne draken” (2021), “Waar benne reuzen” (2024) en “Wie heeft Steef opgegeten?” (2024). Susannah schrijft al verhalen sinds ze vijf jaar was. Ze houdt ervan om in bibliotheken en boekhandels rond te lopen.

Kate Hindley is een Engelse illustrator. Voor haar eerste prentenboek “The Great Snortle Hunt” (“De grote gevaarlijke Grompel”), geschreven door Claire Freedman, ontving ze in 2012 een nominatie voor de Kate Greenaway Medal. Daarna heeft ze nog verschillende prijzen ontvangen, zoals de Sainsbury’s Children’s Book Award en de Oscar’s Book Prize. Ze heeft zelf het kartonboekje “Pablo’s pakjes” (2024) geschreven. Met Lucy Rowland maakte Kate het prentenboek “Deze ridder zegt nee”.

Korte inhoud

Een verteller wil de lezer graag het verschil tussen klein en groot uitleggen. De grote vogel Oscar en de kleine worm Steef zullen daarbij helpen. Er is echter een probleem: Oscar wil Steef opeten. De verteller roept Oscar steeds tot de orde, maar het duurt even voordat Oscar Steef met rust laat. En daarna is Oscar ineens verdwenen. Wat heeft de kat Bernadet daar mee te maken?

1

VOOR HET LEZEN

MATERIAAL

- Foto van een kleine en een grote olifant (zie bijlage 1)
- Blad met afbeeldingen van tegenstellingen (via www.jufmilou.nl/index.php?g=Groep%201/2&m=Taal&op=Tegenstellingen)

Tegenstellingen

In het prentenboek wil de verteller het verschil tussen groot en klein uitleggen.

Activeer de voorkennis van de kinderen over groot en klein en andere tegenstellingen.

- Bekijk de afbeelding met de twee olifanten. Wat valt je op? (groot en klein; oud en jong)
- Bekijk de afbeeldingen met tegenstellingen. Welke tegenstellingen zie je nog meer? (hoog/laag, zwart/wit, vol/leeg, boven/onder, warm/koud, licht/donker, snel/langzaam, vrolijk/verdrietig, ...)

Natuurlijke vijanden

In dit verhaal wil de grote vogel Oscar steeds de kleine worm Steef opeten. De verteller vindt dat niet goed, maar voor Oscar is dit zijn natuurlijke gedrag: een vogel eet wormen. Praat met de kinderen over dieren die andere dieren eten. Geef voorbeelden en stel eventueel deze vragen.

- Kun je een dier opnoemen dat door andere dieren opgegeten kan worden? (spin door vogels en wespen; muis door roofvogels, katten en slangen; mier door vogels en spinnen; vogel door katten; worm door mollen, egels, dassen en vogels; konijn door vossen en roofvogels; vlieg door vogels, spinnen, wespen; zebra door leeuwen, hyena's, cheeta's; ...)
- Welk dier wordt door geen enkel ander dier opgegeten? (orka's)

Omslag

Laat de omslagillustratie van het prentenboek zien. Vraag de kinderen wat er gebeurt op de illustratie en waaraan zij dat zien. Reageer op wat zij zeggen en stel eventueel zelf nog een aantal vragen.

- Wie van de twee dieren op de illustratie is Steef? (waarschijnlijk de worm, maar het kan ook over iemand anders gaan)
- Zijn de vogel en de worm vrienden? Waaraan zie je dat?
- Op welke plek zijn de vogel en de worm?
- Wat valt je verder op? (de vogel draagt een hoedje en een sjaal, alsof hij een echte heer is; de worm draagt een muts en een sjaaltje en lijkt daardoor jonger dan de vogel)
- De titel van het boek is "Wie heeft Steef opgegeten?". Kun je die vraag al beantwoorden?
- De titel staat in grote, stevige, rode letters op het omslag. Welke stem vind je daarbij passen, een fluisterstem of een schreeuwende stem?

Lees de eerste regels van de flaptekst voor: "Welkom allemaal, bij dit ontzettend interessante boek over klein en groot. Oscar is een vogel. Hij is groot. Steef is een worm en hij is ..." Laat ook de illustratie op de achterflap zien.

- Kun je nu al meer zeggen over de personages op het omslag? (de vogel heet Oscar en is groot, de worm heet Steef en is klein)
- Zijn de vogel en de worm vrienden? Wat heeft Oscar met de worm gedaan? Waaraan zie je dat?
- Welk voorwerp heeft Oscar nu nog meer bij zich, naast zijn sjaal en bolhoed? (een geruite zakdoek of een servet) Past dat voorwerp bij een echte heer? Gedraagt Oscar zich ook als een echte heer?
- Wie zegt er "Welkom allemaal"? Is dat dezelfde als die de vraag uit de titel stelt?

Vertel de kinderen wat de luistervragen zijn tijdens het voorlezen van het prentenboek.

- Krijgen we antwoord op de vraag wie Steef heeft opgegeten?
- Krijgen we te horen wie ons welkom heet en de vraag uit de titel stelt?

2

TIJDENS HET LEZEN

Laat de kinderen steeds eerst de prenten zien en laat hen daarop reageren. Lees daarna de tekst voor.

- Het verhaal begint op de titelpagina waar Oscar voor het eerst de worm Steef ziet.
- De tekst is in verschillende lettertypes en -groottes gedrukt. Je vertolkt als voorlezer de stem van de onbekende verteller (ik-figuur). Spreek de woorden in een groter lettertype met iets meer nadruk uit en zorg voor dynamiek (hard/zacht) en intonatie met je stem. De letters die diapositief staan vragen om enthousiasme, verontwaardiging of boosheid.
- Let ook op het ritme van de illustraties. Twee losse illustraties geven zowel een kleine adempauze in het kijken als in het luisteren.
- Bekijk samen met de kinderen welke rol het lieveheersbeestje op sommige prenten heeft. Is dat misschien de verteller?

3

NA HET LEZEN

Terugblik

Laat de kinderen eerst zelf reageren op het verhaal. Sluit daar waar mogelijk aan op de reacties met onderstaande vervolgvragen.

- Gaat dit verhaal vooral over het verschil tussen groot en klein of vooral over Oscar die Steef wil opeten? Wie heeft Steef eigenlijk opgegeten? (niemand) Wie wordt er wel opgegeten? (Oscar, door de kat Bernadet)
- De verteller deelt complimenten uit, maar ook veel waarschuwingen en hij wordt ongeduldig en ook af en toe boos. Aan wie doet de verteller je denken met al die complimenten, waarschuwingen, het ongeduld en de boze woorden? (ouders, leerkracht, oppas, ...)
- De verteller zegt halverwege het verhaal: "O, dit is heel jammer! Denk eens aan de kinderen die dit mooie boek lezen, Oscar! Zo verpest je het niet alleen voor jezelf, maar voor iedereen." Ben je het eens met de verteller, verpest Oscar het verhaal voor jou? Waarom wel/niet?
- Welk personage vind je het leukst: Oscar, Steef of Bernadet? Wat vind je van hun kleding? Als jij of jouw huisdier een personage in dit verhaal zou zijn, hoe zouden de hoofddekse en sjaal er dan uitzien?
- Wat vind je ervan dat de verteller onzichtbaar is? In welk verhaal zou jij als onzichtbaar personage mee willen doen?
- Als Oscar en Steef ook iets zouden mogen zeggen, wat zouden ze dan zeggen?
- Vind je het verhaal grappig of juist niet? Wat is er wel/niet grappig?
- Welke prent vind je grappig? Het verhaal gaat over opeten, best een spannend onderwerp. Vind je de kleuren van de prenten beter bij een spannend of een grappig verhaal passen?

- Soms zijn de illustraties paginagroot, soms staan er twee tekeningen op een pagina. Wat vind je leuker?
- Vind je het verhaal leuk/stom/saai/grappig ...? Wat vind je van het eind van het verhaal? Zou kat Bernadet echt vogel Oscar hebben opgegeten? Hoe weet je dat?

Creatieve verwerking

MATERIAAL

- Tekenpapier
- Stiften
- Afbeeldingen uit “De woelige wereld van de worm” van Noemi Vola

Laat de kinderen in drietallen een scène uit het boek kiezen en uitbeelden: een is de verteller, een is Oscar en eentje is Steef (of Bernadet). In het verhaal zeggen Oscar en Steef niets, maar bij het naspelen mag dat natuurlijk wel. Bespreek eerst hoe de personages zich bewegen:

- Hoe kijk en beweeg je als je je betrappt voelt of verontwaardigd?
- Hoe kijk en beweeg je als je bang bent om opgegeten te worden of helemaal door elkaar geschud bent?

Laat de kinderen een eigen hoofddeksel en sjaal tekenen en kleuren. Laat afbeeldingen van allerlei verschillende hoofddeksels zien, als de kinderen graag voorbeelden willen. In “De woelige wereld van de worm” heeft Noemi Vola beschreven dat een worm geen rups is en zich helemaal niet kan verdedigen, zoals sommige andere dieren dat wel kunnen (Inleiding). Bespreek de tekeningen van de worm als slak, als krab of als draak. Ook heeft ze een spread waarop de worm met andere staarten te zien is (hoofdstuk 3). Laat de kinderen zelf een worm tekenen met een andere staart. Of een worm als (onderdeel van) een ander dier.

4

VERDER LEZEN

- Ridder Uil en Vroege Vogel / Christopher Denise (Lemniscaat, 2025)
- Otto groot, Otto klein / Tom Schamp (Lannoo, 2014) www.boekenzoeker.be/otto-groot-otto-klein
- Een bril voor Vos / Daan Remmerts de Vries (Gottmer, 2025) www.boekenzoeker.be/een-bril-voor-vos
- Verboden aan tijgers te denken / Alex Latimer (Samsara, 2024) www.boekenzoeker.be/verboden-aan-tijgers-te-denken
- Ik wil een hond / John Agee (Boycott, 2024) www.boekenzoeker.be/ik-wil-een-hond-0
- Ik wil mijn hoed terug / Jon Klassen (Gottmer, 2012) www.boekenzoeker.be/ik-wil-mijn-hoed-terug

- De woelige wereld van de worm; Over een onderaards leven vol hindernissen / Noemi Vola (Parade, 2023) www.boekenzoeker.be/de-woelige-wereld-van-de-worm-over-een-onderaards-leven-vol-hindernissen

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Inger Bos, 2025
Vormgeving: Simon Bequoye

BIJLAGE 1

Bron: Pixababy (Designerpoint)